

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 25 lipca 2024 r.

P-1.4131.220.2024.KD

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609, poz. 721)

stwierdzam nieważność

ust. 7. OPŁATA ZA PRZEDŁUŻENIE MIEJSCA GROBU NA 20 LAT wers 4. tabeli zamieszczonej w § 1 uchwały Nr IV/22/2024 Rady Miejskiej w Sławnie z dnia 4 lipca 2024 r. w sprawie *uchwalenia stawek opłat za korzystanie z cmentarza komunalnego w Sławnie* w zakresie wyrazu „urnowego” oraz § 2 ust. 2 ww. aktu.

Uzasadnienie

W dniu 4 lipca 2024 r. Rada Miejska w Sławnie podjęła uchwałę Nr IV/22/2024 w sprawie *uchwalenia stawek opłat za korzystanie z cmentarza komunalnego w Sławnie*. Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 4 lipca 2024 r.

Materialnoprawną podstawę podjęcia uchwały w przedmiocie ustalenia opłat za korzystanie z cmentarzy i urządzeń cmentarnych na cmentarzach komunalnych stanowi art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej¹, zgodnie z którym: *Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego postanawiają o: (...) wysokości cen i opłat albo o sposobie ustalania cen i opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego*. Tego rodzaju kompetencja odnosi się niewątpliwie również do cmentarzy komunalnych, których zakładanie należy do zadań własnych gminy, o czym przesądza art. 1 ust. 1 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych². Zgodnie natomiast z treścią art. 2 ust. 1 tej ustawy: *Utrzymanie cmentarzy komunalnych i zarządzanie nimi należy do właściwych wójtów (burmistrzów, prezydentów miast), na których terenie cmentarz jest położony*.

Co istotne, uchwała w sprawie ustalenia stawek opłat za korzystanie z cmentarzy komunalnych stanowi akt prawa miejscowego³, który wydawany jest na podstawie i w granicach ustawowego upoważnienia i nie może on naruszać norm zawartych w hierarchicznie wyżej usytuowanych aktach prawnych. W omawianym stanie faktycznym

¹ Ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 679).

² Ustawa z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz. U. z 2024 r. poz. 576).

³ Por. wyroki: NSA z dnia 26 listopada 2013 r., sygn. akt I OSK 1901/13, WSA w Gliwicach z dnia 20 czerwca 2016 r., sygn. akt IV SA/Gl 54/16, WSA w Szczecinie z dnia 1 lutego 2018 r., sygn. akt II SA/Sz 1385/17.

zatem, uchwała Nr IV/22/2024 Rady Miejskiej w Sławnie z dnia 4 lipca 2024 r. powinna pozostawać w zgodzie z przepisami ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych, która reguluje, m.in. w art. 7, kwestie związane z ponownym użyciem grobu. I tak, przepis ten w ust. 1 i 2 ustanawia zasady, w myśl których odpowiednio: *grób nie może być użyty do ponownego chowania przed upływem lat 20 oraz po upływie lat 20 ponowne użycie grobu do chowania nie może nastąpić, jeżeli jakakolwiek osoba zgłosi zastrzeżenie przeciw temu i uiści opłatę, przewidzianą za pochowanie zwłok. Zastrzeżenie to ma skutek na dalszych lat 20 i może być odnowione*. W ust. 3 cytowanego art. 7 ustawy prawodawca postanowił jednak, że: *Przepisy ust. 1 i 2 nie mają zastosowania do chowania zwłok w grobach murowanych przeznaczonych do pomieszczenia zwłok więcej niż jednej osoby, a także do chowania urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok*. Powyższe regulacje przesądzają zatem jednoznacznie, że po pierwsze – jest możliwe użycie grobu do chowania urn zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok przed upływem 20 lat, po drugie – co ma znaczenie w przedmiotowej sprawie – uprawnieni do tego rodzaju grobu nie tylko nie muszą po upływie 20 lat przedłużać tego prawa, ale także uiszczać ponownej opłaty⁴.

W kontekście powyższego, za sprzeczne z prawem należy uznać ustalenie przez Radę Miejską w Sławnie w wersji 4. ustępu 7. tabeli zamieszczonej w § 1 uchwały Nr IV/22/2024 opłaty za przedłużenie na kolejne 20 lat miejsca w grobie urnowym. Wprowadzona przez Radę Miejską reguła żądania uiszczenia opłaty po upływie 20 lat za miejsce w grobie przeznaczonym do chowania urn, zawierających szczątki ludzkie powstałe w wyniku spopielenia zwłok, istotnie narusza bowiem art. 7 ust. 3 w zw. z art. 7 ust. 2 ustawy o cmentarzach i chowaniu zmarłych.

Należy nadto zauważyć, że norma kompetencyjna wynikająca z art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej upoważnia organ stanowiący do ustalenia opłat za usługi komunalne o charakterze użyteczności publicznej oraz za korzystanie z obiektów i urządzeń użyteczności publicznej jednostek samorządu terytorialnego – tu: za korzystanie z cmentarza komunalnego i usługi związane z pochowaniem zwłok. Uchwała w tym zakresie podjęta przez radę gminy musi zatem określać konkretne stawki opłat za wymienione w tym akcie usługi oferowane w ramach prowadzonej przez cmentarz komunalny działalności, będzie więc jedynym aktem, z którego adresaci uchwały będą mogli dowiedzieć się o ich wysokości. Nie ma zatem żadnych podstaw prawnych do wprowadzania przez organ stanowiący w takiej uchwale postanowień dotyczących zmiany wysokości opłat w innym trybie (poza uchwałą), tak jak dokonała tego Rada Miejska w Sławnie w § 2 ust. 2 uchwały Nr IV/22/2024, zgodnie z którym: *Stawki określone w pkt. 1 podlegają waloryzacji corocznie o średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za rok poprzedni*. Rada gminy nie posiada bowiem kompetencji do wprowadzania mechanizmów waloryzacyjnych w odniesieniu do opłat, których wysokość ustala na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy o gospodarce komunalnej, gdyż nie została wprost do tego upoważniona. Regulacja § 2 ust. 2 uchwały Nr IV/22/2024 przyjęta zatem została bez podstawy prawnej, co stanowi istotne naruszenie prawa.

Mając na względzie powyższe, stwierdzenie nieważności ust. 7. OPŁATA ZA PRZEDŁUŻENIE MIEJSCA GROBU NA 20 LAT wers 4. tabeli zamieszczonej w § 1 uchwały Nr IV/22/2024 Rady Miejskiej w Sławnie z dnia 4 lipca 2024 r. w sprawie uchwalenia stawek opłat za korzystanie z cmentarza komunalnego w Sławnie w zakresie wyrazu „urnowego” oraz § 2 ust. 2 ww. aktu, jest konieczne i w pełni uzasadnione.

⁴ Tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 grudnia 2010 r., sygn. akt I CSK 66/10.

Na rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia otrzymania przedmiotowego rozstrzygnięcia.

I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Bartosz Brożyński

.....

Otrzymują:

- 1) Rada Miejska w Sławnie,
- 2) aa.